

Sundhedsministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 9132 5651
MEFR@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

Sendt via e-mail til sum@sum.dk med kopi til ilj@sum.dk.

DOK. NR. 21/01664-2

11. JUNI 2021

HØRING OVER UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM GENERELT INFORMERET SAMTYKKE TIL MINDRE BEHANDLING AF VARIGT INHABILE PATIENTER

Sundhedsministeriet har ved e-mail af 27. maj 2021 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om generelt informeret samtykke til mindre behandling af varigt inhabile patienter.

Instituttet skal overordnet henvise til sit høringssvar af 30. september 2020 over udkast til lovforslag om ændring af sundhedsloven (generelt informeret samtykke).¹

Som nævnt i høringssvaret finder instituttet det bekymrende, at man med lovændringen svækker patientinddragelsen og begrænser selvbestemmelsesretten for mennesker med nedsat psykisk og kognitiv funktionsevne i stedet for at finde en løsning på, hvordan man i praksis kan yde støttet beslutningstagning ved mindre behandlinger af varigt inhabile patienter.

I nærværende udkast til bekendtgørelse fastsættes, hvad der nærmere skal forstås ved et generelt informeret samtykke, herunder krav til samtykkets form mv. Instituttet har bemærkninger til udkastets § 6 om patientens inddragelse i behandlingen.

¹ Se høringssvar af 30. september 2020 over udkast til lovforslag om ændring af sundhedsloven (generelt informeret samtykke). Tilgængelig på: <https://menneskeret.dk/hoeringssvar/generelt-informeret-samtykke>. Lovændringen træder i kraft den 1. juli 2021.

FORHOLDET TIL SUNDHEDSLOVENS § 20 BØR UDDYBES

Det følger af § 6 i udkastet til bekendtgørelse, at patienten skal informeres og inddrages i drøftelserne af behandlingen, i det omfang patienten forstår behandlingssituationen, medmindre dette kan skade patienten, jf. sundhedslovens § 20. Bestemmelsen uddyber dog ikke nærmere forholdet til sundhedslovens § 20. Det fremgår således ikke, om patienten skal inddrages ved beslutningen om, om der skal afgives et generelt informeret samtykke, jf. udkastets § 2, ligesom det ikke fremgår, om patienten skal inddrages i beslutningen om, hvilke mindre behandlinger det generelt informerede samtykke skal omfatte, jf. udkastets § 5. Endvidere fremgår det ikke, om patienten kontinuerligt skal inddrages i forbindelse med mindre behandlinger, der indledes eller fortsættes, i den periode, det generelt informerede samtykke er gældende.

Instituttet bemærker i den forbindelse, at jo mere simpel og almindelig kendt en behandling er, jo lettere vil det være for en patient med varigt nedsat psykisk eller kognitiv funktionsnedsættelse at forstå og overskue konsekvenserne af behandlingen. En patient med varigt nedsat psykisk eller kognitiv funktionsnedsættelse vil derfor kunne have bedre forudsætninger for at forholde sig til en form for behandling end en anden. Hertil kommer, at patienter med varigt nedsat psykisk eller kognitiv funktionsnedsættelse løbende kan have udsving i funktionsniveau, hvorfor en patient i nogle situationer i højere grad vil være i stand til at forholde sig til behandlingsforslag m.v. end andre gange. I nogle situationer vil der derfor også være bedre mulighed for at inddrage patienten og støtte vedkommende i at tilkendegive sine egne synspunkter i forhold til behandlingen.

Det er Instituttets opfattelse, at udkastet til bekendtgørelse bør forholde sig uddybende til sundhedslovens § 20, således at det klart fremgår, at patienten skal inddrages i forbindelse med indhentelse af et generelt informeret samtykke og omfanget heraf, ligesom det klart bør fremgå, at patienten skal inddrages ved indledning og fortsættelse af hver enkelt mindre behandling.

Efter instituttets opfattelse vil en sådan uddybning være væsentlig af hensyn til at sikre, at patientens ret til selvbestemmelse respekteres og fremmes i videst muligt omfang.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Sundhedsministeriet i udkastet til bekendtgørelse uddyber forholdet til bestemmelsen i sundhedslovens § 20.

Der henvises til ministeriets sagsnummer 2102430.

Med venlig hilsen

Mette Gaardsted Frandsen

JURIDISK RÅDGIVER